

Megjelenik minden csütörtökön. — Előfizetési ár: egész évre 4 frt, fél évre 2 frt, negyedévre 1 frt. — Hirdetések ára: 4 hasábos petitsor 8 kr. Az előfizetési pénzeket a Szent-István-Társulat igazgatóságához, a kéziratokat a lap szerkesztőségéhez (IV. Lövész-utca 13. sz.) kérjük küldeni.

Budapest, 1886.

48. szám.

December 2.

A hit jutalma.

Künn a temetőben az új sirhalomnál,
Hol sajtó sebére sok enyhülést talál,
A fiatal özvegy megsiratja férjét,
Kit tőle oly korán elragadt a halál.

Legfőbb kincse volt ő, a szeretett férfi,
Akin csüngött lelke egész erejével.
S Isten után benne mindenét találva,
Bátran szembeszálla az élet terhével.

Nincsen most vigasza jó Istenen kívül,
Egyedül csak áldott jólelkű nővére,
A ki vigasztalja, ha a bú felhője
Ránehezedik az özvegynek szívére.

S ime! A jó isten meg nem elégedve,
Hogy a hív asszonytól férjét elragadta,
Ujabb nagy csapást mér a fiatal nőre:
Nővérétől is megfosztani akarja.

Egyre-egyre borul a beteg elméje,
Nőttön-nő a hagymáz felemészítő láza;
Elváltozik arca, félre is beszél már,
Borzasztó annak is, ki ezt hallja-látja!

Az özvegy letérdel nagy búbanatában,
Kérve-kéri Istent, könyörüljön rajta,
Ne vegye el tőle kedves jó testvérét,
Tegyen vele jót most az ő szent malasztja.

De a beteg kínja egyre csak jobban nő
Szinte látható már a halál kaszája,
Míntha suhintna már, hogy testét megölje
S lelkét elragadja egy másik hazába.

S mikor a veszély már tetőpontra hágott
S a betegnek élte egy hajszálon függött;
S a kesergő özvegy sugallatot érzett,
Mit e pillanatban a jó Isten küldött.

Hite buzditotta, hogy el ne csüggedjen
S küldjön forró imát az eget Urához,
Bizzék Istenében, ki rajta segíthet,
Ki talán reá is még áldást határoz.

Nagy sietve vesz rá egy kis könnyű kendőt,
Rohan epedéssel ki a temetőbe,
S ott letérdel sírján szeretett férjének,
Hová bizalommal Istenéhez dől le.

Imádkozik buzgón, kéri a Kegyelelmest,
Mentse meg nővérét a kora haláltól,
Tartsa meg még néki hű vigasztalóját,
Ki iránt szívében hő szeretet lángol.

Elmerülve mélyen a buzgó imában,
Bensejében már is könnyebülést érez,
Bizik az Istenben, hogy őt meghallgatja,
Nem fér kétkedés már vallásos szívéhez.

S ime! mint hazajött s a betegre néze,
Mosolyogva pillant a beteg feléje,
A rohamok múlnak, könnyebben lélezkzik,
Derültebbnek látszik máris szeme fénye.

* * *

Virul a leányka, egészséges immár
S örvendezhet újra ifju életének
Mit nénjének buzgó hő fohászzkodási
Isten segélyével visszazerezének.

A fiatal özvegy buzdulva e példán,
Eddigi hitében megvan erősödve,
S hitének jutalma legyen példa nekünk
Véssük mi is mélyen a hitet szívénkbe!

Békely Kálmán.

Az árva.

— Elbeszélés. —
(Folytatás. *)

IV.

— Ugyan mi hozott vissza hazádba, öreg barátom,
húsz évi távollét után?

*) Lásd a Kath. Hetilap 46. sz.

— Mi hozott vissza? a szív, igen, a szív: hiába való minden okoskodásunk, a szív mindenkor megköveteli a maga jogait, hiába mondjuk: hogy meghalt, nem hal meg az soha, rövid időre eltompulhat, de annál hangosabban szólal fel később. A függetlenségi harc leveretése után, mikor minden reményünk a jobb jövő iránt sírba szállott, majdnem megátkozva az emberiséget, a többiekkel együtt én is itt hagytam a hazát, nem akartam látni a megaláztatását, a hazafiak szenvedéseit. Bolyongtam idegen földön, voltam Francia- és Angolországban, végre Amerikában telepedtem meg; fáradtam, dolgoztam sokat, miről nektek fogalmatok sincsen; Isten megáldotta munkásságomat, sok vagyont szereztem, a ti fogalmatok szerint dúsgazdag ember lettem! szenvedtem sokat, mert az imádott haza képe mindig előttem lebegett, gondolataim mindig itt nálatok voltak; ez volt oka, hogy újabb viszonyokat nem kötöttem a távolban, vártam a kedvező pillanatra, mikor visszatérhetek hozzátok. E pillanatra, s ime itt vagyok, szívem visszahozott.

E párbeszéd két öreg ember közt folyt, az előbbi fejezetben elmondott eseményeket követő napon a főváros egyik szebb utcájában álló három emeletes ház első emeletén. Itt tartotta lakását Kály János jogtanácsos és közjegyző. A két beszélgető Cserneki Gáspár és a most említett közjegyző volt. Fialtakorukban iskolatársak voltak, együtt tanultak, együtt mulattak, és később is a legbensőbb barátság fűzte őket egymáshoz; a függetlenségi harc elválasztotta őket egymástól; Cserneki Gáspár tevékeny részt vett a mozgalomban, miért is menekülnie kellett, nehogy üldöztetésnek legyen kitéve. Kezdetben politikai indokból nem akart hírt adni magáról, utóbb a viszonyok változtával és a roppant távolság miatt nem igen lehetett hallani hírt felőle, miért is sokan holtnak tartották; annál nagyobb volt tehát a meglepetés, mikor a koronázás után egy-két évre reá a fővárosban barátai körében megjelent.

— És most mit szándékozol tenni?

— Legelőször is felkeresni nővérem egyetlen gyermekét, kit a gonosz emberek a világba kergettek; te tudod, mennyire szerettem Máriát, nővéremet, kit férjhez menetele után pár év múlva el kellett hagynom, kinek első gyermekét, a kis Margitot, én tartottam a szentelt keresztvíz alá; és e gyermek valahol talán nyomorban él, míg én azt sem tudom, mit csináljak pénzzel; már anyja halála után is eleget kellett szenvednie testvérem házában nagyravágyó, gonosz lelkű feleségétől; de megboszulom a szegény gyermek szenvedéseit; rosszat sejtetek s ha sejtelmem megvalósul, Isten legyen irgalmas a gonoszoknak.

— Hát nem voltam-e, nem vagyok-e én itt, hogy oltalmazzam gyermekét annak, ki ifjú szerelmem ideálja volt?

— Tudom, öreg barátom, hogy te szegény Máriát, nővéremet igazán szeretted, hogy ideális szerelmedet árva gyermekére is átruháztad, de mit tehetél érte, a szegény gyermekért, ha azt se tudad, hogy hol él, merre van?

— Micsoda? — nem szívesen teszem ugyan, de neked meg kell mondanom az igazat. Mikor fivéred, szegény Ferenc barátunk, meghalt és szívtelen sógor-

néd a serdülő leányt házából kiűzte, magammal hoztam ide s pár évre jó hírnek örvendő nevelő-intézetbe adtam, hogy Istentől nyert szépségeit a lehető legjobban kifejleszsze és kiművelje, hogy aztán . . . .

— Te igazi hű, nemeslelkű barát vagy — vágott szavába könyes szemekkel Cserneki Gáspár — nem ajánlok kárpótlást vagyonomból azért, mit fáradozással szerzett keresményedből a szegény gyermekért tetél, hisz tudod, hogy egész vagyonommal rendelkezhetel; a jó cselekedet öntudatát bírja teljesen, de azért még is fogadd hálámat nemeslelkű barátom . . . de hol találom fel a szegény kis Margitot?

— Mindjárt megmondom, várakozzál . . . A fiatal leány szellemi tehetségei igen szépen kifejlődtek a nevelőintézetben, onnan kikerülve, özvegy Kéthelyi Katalin grófnéval mint annak társalkodónéja hosszabb időn át külföldön utazott; több hó előtt visszatértek és estélyein ismerni tanulta Tivadart, unoka-öcsédet, és Tivadar is teljes szívéből szerette a bájos gyermeket, de hirtelen valami sötét, gonosz szellem elválasztotta a két szerető szívet egymástól, Margit elhagyta a grófné házáat és most súlyos betegen fekszik ágyában.

— Oh ezek a gonosz emberek! a szívtelen anyának még szívtelenebb fia! ez emberek mindazokra, kikkel csak érintkezésbe jönnek, szerencsétlenséget, bűt hoznak; de nem is engedem meg, hogy a gonoszlelkű anyának fia még valaha lássa Margitot . . de hol van a szegény gyermek?

— Itt nálam, de most nem beszélhetsz vele, a szegény gyermek nagyon beteg, nagyon ki van merülve, az orvos a legnagyobb nyugalmat tanácsolta, szigorúan tiltott minden felindulást, mely végzetes lehetne a szegény gyermekre . . . Jőjj, szobájába vezetlek, de vigyázz, nehogy megzavarjad a szegény gyermek nyugalalmát.

A jó öreg előre ment, több szobán áthaladva, egy kicsiny, bágyadtan világított szobába lépett és némán intett barátjának, hogy csendesen viselje magát: az ágyban erős lázban feküdt Margit. Cserneki Gáspár rögtön reá ismert nővére gyermekére, Margit tökéletes hasonmása volt korán elhalt anyjának, ugyanazon barna fürtök, ugyanazon esodaszép szemek, melyekben most a láz hatása alatt vészthozó tűz égett. Cserneki Gáspár, ki annyiszor nézett bátran a halál szemébe, ki viszontagságos életében annyi nyomort, annyi fájdalmat látott s le tudta küzdeni felindulását, most a szegény, beteg gyermek látásán nem bírta visszatartani könyeit, sirt mint a gyermek, szívét kín faesarta össze s némán távozott a beteg szobájából.

* * *

Cserneki Tivadar a legnagyobb nyugtalanságban élt, nemcsak azért, mert Margit hollétéről nem tudhatott meg semmit és lelkiismerete vádolta, hogy ő okozta a szegény leány szerencsétlenségét, hanem azért is, mert pénzügyei mind jobban és jobban sujtották kedélyét. Ha komolyan gondolt helyzetére, megborzadt önmagától, az örvénytől, melybe menthetetlenül bukniá kell, mit csináljon? visszavonuljon a világtól, a társaságtól, birtokain temesse el magát, szántson, vessen, hisz atyjától reá maradt birtoka se övé már, annyi adósság

terheli azt; csak egy mentő horgony maradt fenn számára . . . a házasság, valamely gazdag örökösével való egybekelése. Itt van mindjárt Katalin grófné, a bájos, dúsgazdag özvegy, ki szépsége és vagyona által a házassalandó fiatal urakat maga köré gyűjtötte; Tivadar se kerülte ki a bájos Syrene hálóját, az utolsó napokban ugyan minden reggel feltette magában, hogy a grófné palotáját nem keresi fel többé, de azért minden este ott találjuk őt a búvőkörben, melyet a szép asszony maga körül vont; de bár e kör kápráztatta szemeit, voltak pilanatai, melyekben a mult emlékei oly erősen hatottak kedélyére, hogy mind e ragyogást, e fényt odaadta volna egy tekintetért, mely Margit szemeiből sugárzandott feléje. Anyja már régen észrevette, hogy fia nem boldog, megtudta azt is, hogy fiának temérdek az adóssága, rettegett a gondolatra, hogy fia és ő is valamikor szegénységre juthatnának és ilyenkor aggódva kérdezte önmagától, valljon helyesen cselekedett-e akkor, mikor fiát minden komoly munkálkodástól visszatartva, őt arra kérte, ösztönözte, hogy élvezze az életet és annak gyönyöreit és ezekben keresse a boldogságot? Tivadart bántották anyjának kérdezősködései, és ha anyja csak a legenyhébben is észrevételt tett pazarló életmódjára, Tivadar ingerülten válaszolt anyjának és a szegény asszony nem merte tovább folytatni észrevételeit, magába zárta fájdalját és ez által csak súlyosbította szívének bűjét. Tivadart hitelezői folytonosan zaklatták, mi annál kellemetlenebbül hatott reá, mert éppen e napokban felszólította Katalin grófné, hogy kísérelje Olaszországba, töltsék a telet Rómában, Nápolyban, ehhez pedig nagy összeg pénzre volt szüksége. E miatt éppen most nem volt szabad mutatnia, hogy pénzügyi helyzete zavart, minden botrányt kellett kerülnie, mely álmódott szép jövőjét megsemmisíthetné. Ha majd a szép özvegy férje leend és vele egyszersmind milliósok ura, akkor majd ki fogja elégíteni hitelezőit. Tivadar érezte, hogy valamit kell tennie, hogy céljt érjen; talán a bájos társalkodóné, szép unokahuga emléke állja útját jövőjé boldogságának.

Nevetséges! . . .

— Ugy-e jövő héten utazunk? — szóla egy este a szép özvegy Tivadarhoz, ki több nap óta szemmel láthatólag iparkodott megnyerni kegyét — azt mondom utazunk, mert nem kételkedem, hogy Ön kíséri, Ön nélkül, kedves barátom, a szép Olaszország elveszteni varázsát reám nézve ez alkalommal — tevé hozzá kacér mosolylyal a bájos grófné.

Tivadar minden szó nélkül ajkaihoz emelte a grófné kezét és azt csókjaival borítva, mélyen pillantott szemeibe. Érezte, hogy a grófné szereti őt, de azért bizonyos kétely, bizonyos homályos sejtelem az utóbbi napok bizalmassága mellett se engedte teljesen megnyugodni jövőjét illetőleg.

— Már oly korán, már jövő héten? — kérdezé nyugtalanul Tivadar.

— És mi tartóztathatná vissza Önt, kedves barátom?

— Azon vágy, azon forró óhaj, hogy Kegyeidet, szép grófné, magaménak mondhassam; legyen nőm, keljünk előbb egybe s úgy tegyünk nászutat a szép Olaszországba.

— Rá érünk arra még, majd ha visszatértünk utazásunkból, addig sok elrendezni valóm van.

— De mit fog mondani a világ?

— Oh ne féljen, kedves barátom, nem hozom hírbe, nem utazunk egyedül, majd gondoskodom jó társakról és társnőkről is.

Csábító mosoly kísérte szavait, mely Tivadar szívéig hatott. Mikor a grófnétól távozott, egész uton csak arról álmodott, hogy a bájos özvegy szereti őt és hogy e házasság megmenti őt minden bajtól, minden kellemetlenségtől.

Lakasára érve, iróasztalán több levelet talált, körülbelül ismerte azok tartalmát, felszólítások voltak azok hitelezői részéről a fizetésre. Sajátságos mosoly vonult végig ajkain a levelek láttára, noha majd köztudomásra jut eljegyzése a dúsgazdag Kéthelyi Katalin grófnővel, mily tisztos távolban fogja ez tartani tőle a legmakacsabb ostromló hitelezőit is. A sok levél közt azonban volt egy, mely figyelmét különösen fölkelte. E levél barátjától, Csáthy Jenő ügyvédőtől, felszólítást tartalmazott, hogy mielőbb saját érdekében látogassa meg őt, fontos közlendője lévén. Tivadar, habár nem is szívesen, engedett a felszólításnak és minden tétovázás nélkül nyitott barátja szobájába, ki őt hidegen fogadta.

— Mi tetszik, miért hívatál?

— Hogy megbeszéljük szomorú pénzhelyzetedet, itt van iróasztalomon több bepörlendő váltód és pedig elég nagy összegekről.

— És te a váltókat azért kerítetted hatalmadba, hogy boszut állj rajtam és engem tönkre tegy?

— Nem! hanem csak a kikerülhetetlen csődöt akarom siettetni, hogy több adósságot ne tehess, hogy így legalább birtokod egy részét megmentsem a jogos örökös részére.

— A jogos örökös részére? kérdé álmélkodva Tivadar.

— Igen, a jogos örökös részére, és pedig Szigeti Margit unoka-hugod részére, kinek pénzén atyád és derék anyád sok évvel ezelőtt vették egy részét felső-magyarországi birtokaiknak, kit megloptatok, te és atyád, kiki a maga módja szerint, mert csak nem fogod tagadni akarni, hogy Margit távozása Katalin grófné házából, nincsen összefüggésben szívtelen eljárásoddal, hogy önző szíved a tőlem nyert tudósítást a szegény leányt megalázó, gonosz tette használta fel? most a szegény gyermek súlyos betegen fekszik öreg barátja házában, ki ennek oka? és ha meg találna halni, ki lesz gyilkosa?

(Folytatása következik.)

Chihaja Bey kincse.

(Történelmi elbeszélés.)

Irtta Esztergályi.

(Vége.)

— Hogyan vagy drága gyermekem, szemem fénye, életem kincse?

— Ne kérdezd hatalmas bej, Fatime nagyon szenved — szólt Ilona, ki a beteg ágya fejénél állott.

— Ilona a nyugvó fölé hajlott, szorgosan törülgeté a lázas arczot, odanyújtá a poharat, melyben orvosság

volt. — A beteg felemelé szép szemét, kinyújtá karjait, átkarolá szeretett barátnéját. Megízlelé a pohár tartalmát.

— Oh Ilonám, e gyógyszer nem hozza életre beteg lelkemet, bár csak meghalnék.

— Mit csinálnék én nélküled, drága jó barátném, hisz te vagy a fénylő nap, mely világot áraszt szomorú lelkemre.

— Ne beszélj így . . . ne szomorítsd lelkemet.

Fatime szemeiből könnyek csordultak ki, ágya puha párnáiba rejté arcát s keservesen zokogott.

Chihája megkövülten állott ott. Látta a gondos barátnét, ki legdrágább kincsét, leányát oly odaadó szeretettel ápolja, — lelke ezer gondolattól zavart volt. Ő hoz veszélyt e szerencsétlen nőre, ki annyi szeretettel veszi körül leányát! Szólni akart, Fatime felé hajlott . . . s leánya elfordítá arcát, nem akarta atyját látni.

— Gyermekem, atyád áll melletted s te elfordulsz?

Fatime mereven nézett atyjára, arca lángra gyuladt, fekvő helyzetéből kissé felemelkedett.

— Igen, atyám vagy, kit gyermekkorom óta tisztetek és szeretek; de tetteid legy szörnynyé alakítottak át, kinek nincs lelke, ki ellensége minden nemesnek, ellensége saját egyetlen gyermekének.

— Mit beszélsz, szegény gyermekem? kiált fel Chihája.

— Mit? — Vádollak, mert a szerencsétlen leány családját megsemmisítetted, nem becsüllek, mert szenvedélyednek nem vagy ura. Hová tevéd Dezső Zsigmondot?

Chihája mintha megtántorodott volna, homlokához kapott szemei oda tapadtak felizgatott leánya arcára, letépte a turbánt fejéről, haja szétfutott, beárnnyékolá homlokát. Ugy állt ott szótlannal, mint a vádolt, kinek élete fölött ítél bírása.

— Ilona, hagyj magunkra, — távozz, oly dolgokról akarok szólni leánnyommal, melyet neked meghallgatni nem szabad.

A leány engedelmeskedett. Chihája közelebb lépett az ágyhoz s mint a bűnös susogó leányának:

— Mit kívánsz tőlem Fatime?

— Mond meg hová rejtetted Dezsőt.

— Fatime! atyád fejére akarsz szégyent hozni, a vagy az óhajtod, hogy a hatalmas Chihája árulóvá legyen.

— Azt akarom — szólt Fatime erélyes hangon — hogy a gyalázatot lemossam jellemedről. — azt akarom, hogy az becsületes legyen.

— Nem, nem — szakítá meg a csendet kis gondolkodás után Chihája — haljon meg a hitvány, Allah nagy és hatalmas, dicsősége telik benne.

Fatime felugrott ágyából; oly hangon, a melytől Chihája is megijedt, szólt:

— Akarom, hogy Dezső Zsigmonddal együtt haljak meg. Ha megöled szívemet, öld meg a testet is.

Fatime szavai mint villámcsapás érték Chiháját, — e szavak hatása alatt összerogyott s mint élettelen test dőlt Fatime ágyára.

A leány kétségbeesve, gyötörve a láztól, atyja felé dult arcához hajolt s alig hallható hangon susogá:

— Mentsd meg őt, atyám, mentsd meg, mert halála leányod halála is.

Chihája átölelé gyermekét, szemei közé nézett.

— Fatime, te szereted Dezsőt!

— Nem tagadom, — mentsd meg őt, ha leányod boldogságát kívánod.

Chihája felült az ágyra, arcát két kezébe temeté, — végre szólt:

— Megmondok mindent. — Dezsőt én csaltam be álnokul a »fekete szobába«; de lelkem nem engedte, hogy én legyek gyilkosa. Az éjjel átadtam őt Abdurrahman pasának, ki az éjszaki vároldal aknájába rejté. Nem a törökök ölik hát meg, a keresztények ellenaknát fűrnak majd s felrobbantják. A keresztények fogják megölni.

— Meg lehet akadályozni? szólt elfojtott hangon Fatime.

— Meg, ha a keresztények a helyett, hogy lőport tesznek ezen aknába, azt addig ássák, míg Dezsőt ki szabadítják.

Fatime átkarolá atyját, megcsókolá arcát.

— Köszönöm atyám; most azon legyünk, hogy a keresztényekkel tudassuk ezt.

Chihája gondolkozott.

— Tarródy Buda alatt van, Náthán menjen ki érte, hívjába.

— Igen, igen ez a leghelyesebb. Atyám, drága jó atyám ez alkalommal lerójuk régi tartozásunkat. Tarródy Ilonának vőlegénye, ereszd szabadon a szerencsétlen leányt!

— Tégy úgy a mint te akarsz!

Chihája elbucszott leányától.

Fatime mindent elmondott Ilonának. Ő fogalmazta a levelet, melyet Ilona Tarródynak írt. Alighogy befejezték, Náthán, busás kereset reményében már várt a levélre. Ellátták utasítással s a zsidó utnak eredt. A találkozás azon földalatti folyosóban volt tervezve, melyen Náthán Dezsőt bevezette.

Sötét volt az éj, * csillagok * nem ragyogtak, a hold a felhők sötét ködébe burkolódzott.

Chihája felkereste a két leányt. Ilona kis podgyásza készen volt, a bej egymás karjaiban találta Fatimet és Ilonát.

— Menjünk, nehogy elkéssünk.

Fatime vitte a mécsset. Lementek a fekete szobába. Azon keresztül átmentek a folyósóra.

— Maradjatok hátul, én az ajtóhoz megyek — szólt Chihája.

A leányok felhasználták az alkalmat, hogy újra kezdjék a bucsuzást.

— Tégy úgy, mint mondtam — vésd emlékedbe szavamat. Ha Istenünk is úgy akarja, látni fogjuk egymást. — Ne feledkezzél meg a jelről. Hat egymásutáni ágyulövés. Szívem megrepéd, ha nem adjátok tudtomra, hogy bátyád szabad.

— Akaratod szent előttem — válaszolt Ilona mivel is hálálnám meg jószágodat, megteszek mindent, mit kívántál.

A vasajtón halk kopogás hallik.

Chihája felnyitja. Az ajtón Náthán lépett be, ki kissé meghökkent, nem várva, hogy Chihája legyen a kapusa.

— Hol hagyta Tarródyt?

— Ő nem jött el Dezseő sorsán okult, félt a cselteől.

— Balga ember, hisz itt vannak a leányok, — szólt Chihája, ki restelte, hogy leánya másra fogja magyarázni eljárását.

Náthán a folyosó mentén haladt, midőn a leányokhoz ért, hirtelen megállt, levette zubbonyát, le a kaftánt, s térdre rogyott Iona előtt.

— Ionám, drága jegyesem, láthatlak ismét!

Náthán ruhájában Tarródy volt.

Chihája oda futott, megfogá a vitéz kezét.

— Örülök, hogy nem kételkedtél szavamban, most barátok vagyunk, holnap ismét egymás ellen küzdhetünk. De mi történt Náthánnal.

— Náthánt tuzul tartom a táborban — szólt Tarródy.

A bucsuzás végperce bekövetkezett. Fatime és Iona egymás keblére borultak. Néma csend vevé körül a kis csoportot; a két férfi kissé félre vonult. Semmi nesz nem zavarta a sötétséget, csak a bucsuzó barátnék zokogása hallatszott.

Chihája még egyszer megszorítá Tarródy kezét. Fatime »Isten hozzádot« mondott. A vasajtó feltárult s Dezseő Iona szabad volt.

Fatime egész éjjel nem aludt. A hosszú szobasor magánya elviselhetlen volt: egyedül bolyongott, ki-kinézett az ablakon, tekintete a keresztény táborra volt irányozva, várta a jelt, mely tudatni fogja vele hogy Dezseő, szívének édes szerelme megszabadult a bosszantó haláltól.

Már hajnalodott. A jelt nem hallotta. Lelkét rettenetes bizonytalanság gyötré. Hátha késő volt minden! A keresztények egymás után furják az aknákat, talán most, talán e perczen robban fel az akna s Dezseő Zsigmond szétroncsolt tagjai mértőldékre fognak heverni.

Helyzete kétségbeesítő volt. A nap már tündöklött az égen s a szerencsétlen leány a kétségbeesés lázától leigázva, félelmes arcczal ide-oda futkosott a szobákban. Az óra már tizet kondult. Semmi jel. De mintha zsi-bongást hallana a nyitott ablakon keresztül. A keresztény tábor mozgásban van . . . . Meredt szemekkel bámul a zsi-bongó keresztény tömegre . . . . A tábor éjszaki sarkán ágyú dördül el . . . egy »nagy Isten, segíts meg« kettő . . . három . . . és még utána három. Térdre rogyott, összetevé kezét, égre emelé bánatos szeméit.

— »Hálát adok neked, jó Istenem; ő megszabadult.«

Egy hét mult el a történetek után. Végre fölvirradt szept. 2-dika. — A keresztények e napra tervezték az elhatározó ostromot.

Már kora reggel kezdetét vette az ágyuzás, délben az alsó város a keresztények birtokába esett. A délutáni órákban a küzdelem a mai »bécsi kapu« körül volt a leghevesebb. A törökök rendíthetetlen vakmerőséggel védték magukat, minden lépés, melyet a keresztények elfoglaltak, százak halálába került. Egy rettenetes robaj reszkedtetni meg a levegőt, az éjszaki kapu környékén levő akna felrobbant. A vár falán nagy rés támadt, a

keresztények sűrű tömege tódul rajta keresztül. Szemben találják a török csapatok legvitézebbjeit. Élükön Chihája állt. A várparancsnok elesik, a viaskodó Chiháját egy golyó találja, összerogyik. A keresztény táborból egy ifju tör elő, szemében a bátorság, a vitézség ellenállhatlan jelével. — Utat tör a tömegben keresztül. Chihája testét keresi. Elvitték, nem találja.

A török csapatok, a szenvedélyek e rettenetes harcában elvesznek, a megmaradt tömeg fut szanaszét.

A vár, Buda ősvára, a keresztények birtoka lett.

Az ifju, kit a küzdők első soraiban láttunk, bolyongva fut utcáról-utczára, — kiszalad a palota előtti térre, — rettenetes látvány tűnik szemébe, egy alakot huznak le a fáról a keresztény csapatok, egy embert, ki felakasztotta magát.

Dezseő oda fut s az akasztott emberben felismeri Náthánt, a zsidók biráját.

De itt sincs maradása, behatol a palota udvarára, holttesteken gázol keresztül, haldoklók hívják segélyét, ő nem hall, nem érez semmit. Örületes láрма támad a palota körül. A palota kigyulladt, a lobogó lángok, éleszve az éjszaki szél hevétől, gyorsan kiterjedtek az egész palotára.

Dezseő hallotta a lármát, nem figyelt rá. Kereste jó szellemét.

Felnyit egy ajtót. A szoba padlóján kiterítve fekszik Chihája, mellette térdel a »fekete szoba« tündére.

Dezseő egy perczig megáll az ajtóban. Kardja csörmpölésére felemeli fejét Chihája leánya. Dezseő feléje rohan.

— Máriám, szabadító szellemem életemet neked szentelem! — karjaiba veszi Fatimét — mert ő volt a Mária.

A haldokló Chihája még egyszer, felnyitá szeméit, ott látta leányát Dezseő karjaiban, — minden erejét összeszedte s hebegve mondá:

— Fatime! magyar nő volt anyád, — szivednek nem parancsolhattál, — érzelmeid a magyarok felé vonzódtak. Legyetek hát boldogok . . . .

Feje lehanyatlott, szeméi lecsukódtak, hős melléből még egy sóhaj lebbent fel.

Dezseő és Fatime e perczen a halott mellett térdeltek.

Három hónap mult el Budavára bevétele után. Nógrád vára délceleg tornyán vígan lengett a magyar zászló. A felvonó hid óre alig győzte bebocsájtani a sok vendéget. A vár udvarán hangzott a zene. — Kettős ünnep van a várban, két nászünnepe: Dezseő és Fatime -- Tarródy és Iona menyegzője.

TÁRCSA.

A bűn és bünhődés.

Ha valaki látta Avignonban a pápák régi palotájában Cola Rienzinek börtönét, vagy megjárta a velencei olomfedelek alatt elterülő sötét odukat, ahová soha egy parányi napsugár be nem hatolhat, vagy megszemlélte a nürnbergi és regensburgi város-házak rémletes pinczéit, ahol még a kinzó eszközök egész muzeuma látható, — az méltán üdvözölheti megkönnyebbült lélekkel

a mai civilizációt, amely az embertelen kegyetlenségnek batárt szabott, az emberi méltóságot lealjasító kínzásoknak véget vetett és az igazságszolgáltatás eljárását humánus alapokra fektette. Az ember vad és szívtelen volt a régi időkben, legalább az eljárásnak korunkig megmaradt nyomai ezt tanúsítják; mások ellenben azon véleményben vannak, hogy a régi időkben erősebb volt az emberek szívében az elkövetett erkölcsi rossz fölött való felháborodás, erősebb volt minden társadalmi bűnnek megtorlási vágya, — és a mai ünnepezt civilizáció szelidsége nem az érzelmek megnemesülésében birja forrását, hanem abban, hogy a mai világ még a legnagyobb elvetemültségen sem tud felindulni, a legczégeresebb gonosztévőt is pártfogásába veszi s a büntető törvény nem egyéb, mint a bűnök szapora és termékeny szülőanyja, a büntetés pedig azoknak ápoló dajkája.

Bizonyára sajtószzerű egy jelenség, hogy midőn ritkábbak voltak a büntények, igen szigorúak, sőt kegyetlenek voltak a büntetések; míg most midőn mindennap újabb és újabb szemenszedett gaztettekre ébredünk s midőn alig mulik el nap rablógyilkosság, erőszak, tolvajlás és csalás nélkül, a büntetések a legenyhébbek. A törvény a legravasabb kibuvó ajtókat tartja tárva a gonosztévők számára, egész készletével bir a különféle mentőeszközöknek, amelyekkel a bűnösök szabadulásának útját egyengeti. Azt is tapasztaljuk, hogy míg néhány évtized előtt a liberális államokban erősen sürgették a halálbüntetés eltörlését és részben alkalmazásba is hozták, a büntények annyira felszaporodtak, hogy immár a pallos és kötél sem rémiti többé a gonosztévőket. A megtorló igazság tekintélyét és szigorát legméltoóbban fentartotta Anglia *otthon*. Az emberi társadalom legszentebb érdekeit szem előtt tartva, helyes közép utat választott; törvényei, amelyekkel a bűnöst sújtja, sem enyhék, sem túlszigorúak. A francia büntető törvénykönyv hiányosságában csak a miénnel vetekedhetik. Teljesen a bíró felfogásától függ a legszigorubb, vagy a legenyhébb büntetést alkalmazni s a francia assisek nem egyszer vannak ama absurd helyzetben, a melyről a mi igazságszolgáltatásunk is kevéssel ezelőtt olyan eklatáns példát adott, amikor is csak kettő között van választás, vagy a halál vagy a teljes szabadon bocsátás között. Helvézia, az egykoron mintaszzerű köztársaság büntető kodexében egy paragraphus emelkedik ki s nyújt példát az összes világ mívelt államainak és ez így hangzik: »Politikai bűnért nincs halálbüntetés.« — holott a hangadó Franciaország, amely diecseszkiz azzal, hogy Európában ő lobogtatja a felvilágosodás fátylóját, ezrével hurcolta vépadra azokat, akik bátrak voltak más politikai véleményben lenni, mint az uralomra jutott hatalmak. Oroszország a legtovább megtartotta tartózkodását a halálbüntetéstől. Igaz ugyan, hogy ezt inkább önző számításból, mintsem humanismusból tette, mert orosz humanismus nem létezik és nem létezett soha. Nercsinszk és Tobolszk, a sibiriai ólom és higanybányák műveléséről volt szó, s a barbár orosz sajnálta a kész ember anyagot rövid uton használhatlanná tenni, ellenkezőleg jól felhasználta, midőn földalatti aknait eme szerencsétlenekkel megnépesítette. Nincs vérengzőbb faj a szláv fajnál. Oroszország történelme, különösen az Ivánok alatt, a Rurrik-ház utolsó sarjainak idejében a császár és hóhér egy személyben egyesült. Még a nagynak nevezett Péter császár is saját személyében ütögette le széles pallosával a fellázadt streliczek fejét Moszkva piacán. Akkor történt az, hogy a kivégeztetésre váró streliczek között egy, óriás magas alak, megúván a hosszú várakozást, a míg rá kerülend a sor, széttaszigálta társait s előlépett, hogy végezzenek vele mihamarabb. A hóhéroskodó Péter császárnak feltűnt e vakmerő bátorság. Ráordított a Streliczre: »Jöjj közelebb!« Az melléje lépett. »Lehelj rám!« — mondá a császár. Megtette. — »Csak azt akar-

tam tudni — folytatá, nem vagy-e a pálinkától részeg, — állj félre, életben maradsz!« És ez a Strelicz volt a Mensckikoffok őse. Péter császár utódjai Katalin és Erzsébet a pallos helyett a kancsukát hozták dívatba. Nem ítélték halálra senkit, hanem elítélték kétszáz, háromszáz kancsuka ütésre, amennyi éppen elég volt arra, hogy egy bivaly teste foszlánnyá váljék. Ez a humánus igazságszolgáltatás fenmaradt egész II. Sándorig. Ez már félretette a lassú halál eszközeit és behozta az akasztófát. A nihilistáknak köszöni Oroszország a bitófát, amely orosz felfogás szerint a haladás jele.

Míg Anglia otthon az igazságszolgáltatásban emberies mérsékletet tart, addig gyarmataiban undorító, vadállatias kegyetlenséget mutat. Tudjuk, milyen embertelenül bánik Indiában a bészülöttekkel. Az elítélteket az ágyuk elé kötözik s úgy végzik ki. Másutt elég egy ólom golyó, itt hogy példaszzerű legyen a bűnhődés, egy emberre egy egész ágyútöltés jut. Mivel barbárabb ennél a chinai, aki az elítéltnak hasát metszi föl, vagy a mívelt japáni, aki még e század közepéig alkalmazta — a keresztfát! És mindezen vérlázító vérengzések gyakran csekély, semmit mondó vétkekért történnek. A civilizációt nem ismerő Kelet csak annyiban különbözik a mívelt nyugattól, hogy ott kisebb bűnért is nagy büntetés járja; nálunk nagy bűnökért is enyhe a büntetés. Mindkettő igaztalan s méltatlan az emberhez.

Sajátságos az, hogy milyen félszeg túlzásokba esik az igazságszolgáltató hatalom épen a mívelt államokban. A munkát a dja föl büntetésül, és mellette azt hiszi, hogy az az ember, akinek bűnhődésből dolgoznia kell, megszereti a munkát, vagyis megszereti — büntetését. A munka szent és nemes dolog és az emberre nézve az lenne a legnagyobb büntetés, ha nem volna szabad dolgoznia. De az államok még ebben is nyereszkedni akarnak. A gonosztévő, a rab keressen meg legalább annyit, amennyibe az államnak kerül. De sőt odáig mennek, hogy a társadalom száműzöttjeinek nyomorából hasznot huzni akarnak. A mai börtönök nem egyebek, mint államilag fentartott gyárak és műhelyek, a melyekben tekintet nélkül az elkövetett bűntény nagyságára egyformán bűnhődnek mindannyian, csak az időben van különbség. A régiebb keletű büntetések közül csak a bagno maradt fön. A gályarabok sorsát pedig éppen a legmíveltebb államok intézik.

Toulonban átlag négyezer gályarab dolgozik a bagnóban. Kettő-kettő együvé van lánczolva s együtt dolgozik, együtt eszik és alszik. Amint észreveszik, hogy a két nyomorult megszokta egymást, kezd egymás irányában bizalmas lenni, legottan felcserélik mással. Vannak olyanok is közöttük, az úgynevezett »forcat«-ok, akikről csak a halál után veszik le a bilincseket. Az ilyeneknek zöld fővegjük van, hogy a felügyelő rögtön felismerhesse s mindig éles figyelemmel kíséresse őket. Tisztességes táplálékban részesülnek s betegség esetén ápolást is nyernek. Habár a legélesebb vigyázat és felügyelet alatt vannak, mégis gyakori eset körükben a szökés. Évek hosszú során át főzik ki a tervet s a nyomor, kín és szenvedés bámulatos bravour-tettekkel ösztökéli őket. A megszökött gályarab, ha megint elfogatik, borzasztó büntetésben részesül. Kétszáz botütés, megbélyegzés a kisebb dolgok közé tartoznak. Ellenben a jó magaviseletűek szelid, emberies bánásmódban részesülnek. E szörnyű büntetésben még enyhít az, hogy ha a rab elérte hetvenéves korát, felmentetik a munkától s valamely hospiciumban helyeztetik el.

Amíg az emberi társadalom fenáll, mindig lesznek szerencsétlen, eltévelyedett emberek, s lesznek gonosztévők is. A vallási civilizáció feladata e kettő között különbséget tenni. A bűn és a bűnhődés között legyen kellő arány nem az időben,

hanem a módban, az igazságszolgáltatásban. A túlszigor ember-
telen és méltatlan a mai korhoz, de a túlenyheség, a bünösök
dédélgetése még nagyobb veszedelem a szigornál is. A mai börtön-
állapotok megmutatták, hogy egy nagy, általános nemzetközi
büntető kódexre van szükségünk, olyanra, mely szigorú és igazsá-
gos, kérlelhetlen és kiméletes, boszuló és mégis emberies.

RÖVID HIREK.

* **Jótékonyág.** Dr. Kovách Pál pápai praelatus és váci kanonok ur ő méltósága, ki nem régiben saját költségén új torony-órát készíttetett a váci székesegyház részére, legujabban a vácz-felsővárosi plébánia és a váci sz. ferencziek templomait is hasonló jótéteményben készül részesíteni. — A felső plébániai templomnak ajándékozandó óra már munkába vétetett, melyet nem sokára a másik is követni fog.

* **Ünnepélyes isteni tisztelet.** A Szt-László-Társulat második védszentjének: magyarországi szt. Erzsébet tiszteletére f. hó 21-én vasárnapon a sz. Ferenczrendiek templomában ünnepélyes isteni tiszteletet tartott. A Társulat számos tagja jelent meg az ünnepélyes isteni tiszteleten.

* **Páris 33 plebániája.** A párisi községtanács tagja: Monteil a községtanács gyűlésén indítványozta, hogy a párisi plébánia-épületek közül 33 világi czélokra koboztassék el, s az illető plébánosok évi 3000 frankkal kárpótoltassanak. Páris város központi községtanácsa az indítványt elfogadta. Quo usque tandem!

* **A londoni szt. György-plébánia** e napokban ünnepelte főnnállásának évszázados fordulóját. 1786-ban egy áldozár kis szobát bérelt a mai plébánia helyén, melyben misézett, 1848-ban már a kis szoba helyén hatalmas templomot emeltek. Most az évszázados fordulón a south-warki püspök, Manning bibornok szentbeszédet mondott. — Gounod miséje volt az egyházi zene.

* **Árpádházi sz. Erzsébet napja a budai Erzsébet-apácáknál.** A budai Erzsébet-apácák fényesen megülték sz. Erzsébet napját. A 8 órakor megkezdett isteni szolgálatot szentbeszéd nyitotta meg, melyet dr. Wolafka Nándor tartott, ecsetelvén sz. Erzsébet kiváló utánzásra méltó erényeit, tekintettel a mai viszonyokra. A pontifikális nagymisét ft. Cselka Nándor prépost, esperes-plébános teljes segédlettel mondotta. Sz. Erzsébet diós példájához híven, mint minden évben, úgy az idén is számos szegény nyert ételmezt a zárdában. Vagy másfél ezer vendég gyűlt össze minden megbízás nélkül és a buzgó apácák alig győzték kielégíteni szegényeiket, kik hol bögrében haza vitték a nekik jutott részt, hol ottan a színhelyen józúzen s számosan mohóan is siettek magukhoz venni az izletes meleg ételt. Hat városi rendőrnek elég dolga volt fenntartani a rendet. Ama ezer és ezer: »Isten fizesse meg«, melyeket hálás ajkak oly bensőséggel mondtak, teljesüljön a jó, önzetlen feláldozással működő apácákon.

* **Németország. Az egyház-politikai kiegyezésre** vonatkozó tárgyalásokról különféle hírek keringenek. A birodalmi kancellárhoz közel álló lapok egyike a következőkben ismerteti a jelenlegi tárgyalások mostani állapotát: A Szent-szék nem csak minden plébánia, de a Rajna balpartján fennálló succursal-plébániák számára is engedélyezi a bejelentési kötelezettséget. Ennek ellenében Poroszországi a püspökök kinevezése elleni tiltakozási jogát csak azon esetekre fogja szorítani, melyekben a püspök-jelölt »politikai zavargásokkal vétkezett az állam ellen«. E két pont — az említett forrás szerint — már teljesen rendezve volna. A püspök és tartományi elnök közötti eltérések magasabb instancia eldöntésére bizatik. Ezen instancia vagy a kultuszminiszter és a müncheni nunciusból, vagy a szomszédos püspök és egy ma-

gasabb állású bíróból fog állani. A porosz kormány inkább vonzódik az utóbbihoz. A szerzeteseket illetőleg még semmi sincs megállapítva. Azt mondják, hogy a tárgyalások még karácsony előtt befejezést nyernek.

* **Kanonoki beigtatás.** A váci székeskáptalan legközelebb promoveált tagjai a szokásos módon f. hó 20-án délelőtt igttattak be stallumaikba. — A beigtatói tisztet — a f. év elején elhunyt Virter Bertalan v. püspök és éneklő kanonokról kegyele-tesen megemlékező szép beszéddel — Markovics Lázár kanonok ő nagysága teljesítette.

* **Arisztokraták az egyház szolgálatában.** Ausztriában ismét két előkelő arisztokrata-család sarjadéka lépett az egyház szolgálatába. Az egyik »Hohenlohe Károly hg« legifjabb fia az 1866-iki hadjáratban súlyosan megsebesült hg. Hohenlohe Lajos ezredesnek; a második Huyn Pál gróf, gróf Huyn Károly és Huyn szül. Sarntheim grófnénak. Mindketten, a kalsburgi kollégium növendékei s jelenleg az innsbrucki papnövelde igen szorgalmas növendékei.

* **A király vásárlása a műcsarnokban.** A jubiláris öszi kiállítás fényes sikert jelent s a magyar művészetnek kitüntető elismerésül szolgálnak a királynak bőkezű vásárlásai. A király a mult csütörtökön tüzetesen megtekintette újból a kiállított magyar műveket s azok közül személyesen választotta ki a következő festményeket: 1. No, ne izéljen! Aggházy Gyulától; 2. A bíró előtt, Bihari Sándortól; 3. Gül-Baba halála, Eisenhut Ferentől; 4. Honvéd, Herzl Kornéltól; 5. A javíthatatlan, Koroknyay Ottótól; 6. A Cifra keservei, Tölgyessy Árturtól; 7. Ebéd után, Valentiny Jánostól; 8. Alföldi táj, Vágó Páltól; 9. Toledói vásár, Vagner Sándortól. A királynak ez a vásárlása meghaladja a 15.000 forintot. A műcsarnokban rendezett korábbi kiállításokon ő felsége által vásárolt magyar festmények a budai királyi várpalota elfogadó termében vannak elhelyezve.

* **A Szt-István-Társulat** érdekében — a mint, halljuk — ő méltósága Vaszary Kolos pannonhalmi főapát ur felszólította a Rend tagjait, hogy a Társulat kebelébe lépjenek s elrendelni méltóztatott, hogy a székházak, gymnasiumok és plébániák könyvtárai egytől-egyig a Társulat tagjaivá legyenek.

* **A Szt-István-Társulat nagyérdemű tiszteleti tagjaihoz!** Alulírott igazgatóság tisztelettel jelenti, hogy az eddig szétküldött tagilletmény az 1886. évre járó illetménynek csak első fele; az egész — nyomdai akadályok miatt nem készülhetett el. A Szent-István-Társulat igazgatósága.

* **A Szent-István-Társulat népiratkái** ügyét a katolikus sajtó erőlyesen fölkarolta. Nem kételkedünk, az újabb felszólalásokat megfelelő pártolás fogja követni. Hiszen mindnyájunknak közös czélja az, hogy ezen jóirányu iratkák a magyar nép közt minél inkább elterjedjenek. Hogy ez megtörténjék, városok-
kint, községekint az elárusítást, bár kezdetben némi fáradsággal és utánnézéssel, szervezni kell. A Szent-István-Társulatnak a ft. clerushoz intézett körlevele a szervezésre nézve elég gyakorlati utasításokkal szolgál. A tanítók, templomatyák és más alkalmas egyének, ha egyszer az elárusításba beleszoktat-
tatnak, az iratkák ezreit fogják elárusíthatni. Való, a mi iránt a kath. sajtó panaszkodik, hogy az elárusítás aránylag még ke-
vés helyen van szervezve. Pedig a szervezésre fektetjük a fősúlyt; mert ha a ft. lelkész urak arra szorítkoznak, miszerint egy-két forintot áldozzanak, hogy pár száz füzetkét in-
gyen osszanak szét, a terjesztés hamar meg fog akadni, mivel a ft. lelkész uraktól méltányosan nem is várhatni, hogy ezen ügyben folyton áldozzanak. A mire a ft. clerust nagyon kérjük, az, hogy községekint a népiratkák terjesztésére hatályos propa-

gandát szervezni kegyeskedjék. Ez kezdetben kétségtelenül fáradsággal jár; de ha egyszer a helyes szervezet működésben lesz, a lelkész urak felügyelete könnyűvé válik, és mégis folyton terjedni fog az üdvös vállalat. Szükségesnek találjuk a rendszeren szegénysorsu elárúsítókat ismételve figyelmeztetni, hogy ha péld. 10 forintnyi áru füzetkéket elárúsítanak, ebből nekik 4 frtnyi hasznuk lesz, s ez uton egy év alatt könnyen 50 frtot szerezhettek. — Ha egyszer községenként megbízható elárúsítók lesznek, a lelkész urak ajánlatára közvetlenül is fognak azok a társulatnál megrendeléseket tehetni, s remélhetőleg lassankint a főtiszt. urak fáradsága mindinkább kevesbedni fog. — Tehát a szent ügy érdekében kérjük a szervezést országsszerte erélyesen megindítani. Isten áldása népünk javára gyümölcsözővé fogja tenni a fáradozást.

— **Meghívó.** A Szent-László-Társulat negyedszázados fenállásának ünnepélyét díszes nagygyűléssel fogja megtartani, mely f. évi december hó 6-án (hétfőn) d. u. 4 órakor az újvárosi dísztermében a következő tárgysorozattal fog lefolyni: I. Elnöki megnyitó beszéd, tartja dr. Schlauch Lőrincz. V. B. T. T. szatmári püspök, a Szt. László-Társulat elnöke, II. Világi elnök megválasztása. III. A Szt. László-Társulat negyed százados története, kiváló tekintettel a magyar-csángó ügyre. Kivonatban előadja dr. Wolafka Nándor id. titkár. IV. Titkári jelentés az elmúlt évről. V. Dr. Balogh Sándor, h. ügyvéd és a Társulat világi alelnökének a nmlgú elnök úr ünnepélyesen feltűzi a pápai Szt. Gergelyrend középkeresztjét. V. Pénztári kimutatás, stb. stb. Ezen nagygyűlésre a Társulat összes tagjait tisztelettel meghívja az elnökség nevében dr. Wolafka Nándor, id. titkár. A hálaladó istentisztelet december 8-án a belvárosi plébániatemplomban reggeli 10 órakor ünnepélyes nagymisével és magyar szónoklattal fog megtartatni.

HIRDETÉSEK.

Kincsem - sorsjegyek

á **1** frt **11** sorsjegy **10** frt
csak

Főnyeremény készpénzben!

50.000 frt

10.000 frt, 5000 frt 20° lev. | 4788 pénz-nyeremény

A magyar lovar-egylet

sorsjegy-irodája: Budapest, váci-utca 6. szám.

Sorsjegyek még kaphatók:

Waizenkorn K. és fiai, V. Dorottya utca 3. sz.

Fuchs H., V. Dorottya-utca 9. sz.

Baronyi és Gomperz, V. Ferencz József-tér 5. sz.

5-8

Brünni kelme egy elegáns őszi vagy téli **ÖLTÖNYRE**

3.10 méter hosszú darabokban, teljesen elégséges egy férfi öltönyre, a finom frt 4.80, a legfinomabb frt 7.75, a legeslegfinomabb frt 10.50

VALÓDI GYAPJUKELME

Palmerston és Boy téli kabátokra méterje 2.50-5 frt. Loden frt 2.25-3 frtig. Női posztó méterje frt 1.25-től, frt 2.50-ig, küldi bárhova postautánvétellel a következő ún. posztó gyári raktár

SIEGEL-IMHOF

Brünn, Ferdinandstrasse 10.

Nyilatkozat. A fenti cég kelméi tartós és izléses készítés által különösen kitűnnek. A cég ismert lelkiismeretessége és tekintélyes versenyképessége az iránt is kezeskedik, hogy csak a legjobb áru a kiválasztott minta szerint szállítatik. Kívánatra a fenti raktár küld mintákat ingyen és bérmentve. 8-10

Önvilágító feszületek

művészies kiállításban és csodálatra méltó látomány.

Ezen legelőször általam már évek előtt forgalomba hozott feszületek, újonnan feltalált és kizárólagosan szabadalmazott

éjjel világító jegeczszinnel (Krystall)

festve, általános elismerésben részesültek, minthogy ezek valódi dísz tárgyak minden szobában, ennél fogva azok mindenkinek legjobban ajánlhatók. Fényes világító erő- és tartósságért kezesseg vállalatik. Ára darabonként ft. 2.50, finomabb forint 3.75, legfinomabb kivitelben állvánnyal 5 forint. —

Egyedül csakis közvetlenül megrendelhető

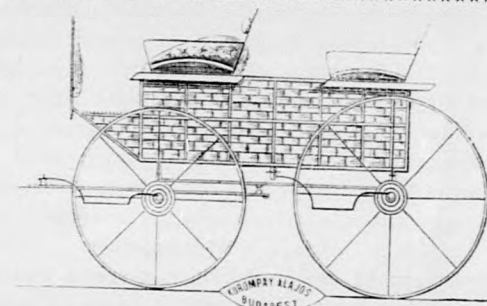
Klingl R. Bécs

I. Tegetthofstrasse Nr. 3.

villanyos természetű készületek és gépek raktára.

Katalogus kivonat ingyen.

5-5

Szabadalmazott szerkezetű ruganyos kocsik,

melyek játéka és tartóssága az eddig használatba lévőket jóval fölülmulja, **öt évi jótállás** mellett jutányos áron kaphatók a föltaláló

KOROMPAY ALAJOS

kocsi-gyártónál.

Budapest, kerepesi-ut 34. szám.

A kocsik megpróbálhatók. 5-10

Kiadja a Szent-István-Társulat (Lövész-utca 13-dik szám.) — Felelős szerkesztő: **Kürcz Antal.** Társ-szerkesztő: **Hummer Nándor.**

Budapest, 1886. Nyomatott az Athenaeum r. társ. könyvnyomdájában. (Ferencz-teret Athenaeum-épület.)